

Nowoczesne przedszkole w Pieszycach

Beneficjent: Gmina Pieszycy

Tytuł projektu: Budowa demonstracyjnego budynku przedszkola z częścią żłobkową w Pieszycach

Wartość projektu: ponad 9,6 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: prawie 4,4 mln zł

Dzieci w wieku przedszkolnym oraz żłobkowym mogą zacząć swoją przygodę edukacyjną w nowo powstałym budynku w Pieszycach. Przedszkole posiada dwieście miejsc, a żłobek jest w stanie pomieścić pięćdziesięcioro dzieci. Inwestorem projektu była Gmina Pieszycy, która postarała się o środki unijne na ten cel. Obiekt jest bardzo nowoczesny i niskoenergetyczny, a jego demonstracyjność polega na niskim zużyciu energii oraz na małych kosztach eksploatacji. W przedszkolu zostały zamontowane panele fotowoltaiczne oraz pompy ciepła. Dzieci mają do dyspozycji wielką salę wielofunkcyjną oraz plac zabaw. Powstała również w pełni wyposażona kuchnia i parking dla 60 samochodów. Bardzo ciekawym pomysłem było utworzenie tzw. zielonego tarasu na dachu budynku. Dzięki temu dzieci przebywają więcej na świeżym powietrzu i mają kontakt z naturą. Maluchy mogą uprawiać warzywa oraz uczyć się wpływu zdrowego odżywiania na funkcjonowanie organizmu.

Beneficiary: Pieszyce municipality

Project Title: Construction of a model kindergarten building including the nursery part in Pieszyce

Project Value: over PLN 9,6 million

UE financing value: almost PLN 4,4 million

Children from Pieszyce who are at the kindergarten and nursery age may now start their educational adventure in a newly-built facility. The kindergarten has two hundred places while the new nursery can accommodate fifty infants. Pieszyce municipality applied for EU financing for that building and is the investor here. This state-of-the-art facility is a low-energy one and its model role is based on low energy consumption as well as low maintenance costs. The kindergarten had photo-voltaic panels and heat pumps installed. Children can take advantage of a large multi-functional playroom and a

playground. One may also find here a fully equipped pantry and a car park for 60 cars. Another interesting idea applied was creating a green terrace on the roof of the building. Thanks to such a solution children spend more time outside and maintain contact with nature. The little ones can grow their own vegetables and learn how healthy food affects functioning of a human body.

Bezpieczny dom

Beneficjent: Powiat Lubiński

Tytuł projektu: Budowa budynku mieszkalnego jednorodzinnego pełniącego funkcję modelowej placówki opiekuńczo-wychowawczej spełniającej standardy budownictwa energooszczędnego w Lubinie

Wartość projektu: prawie 4,2 mln zł

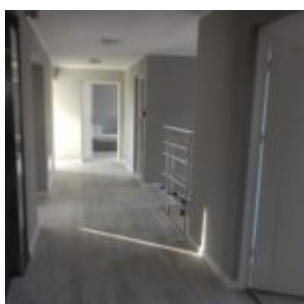
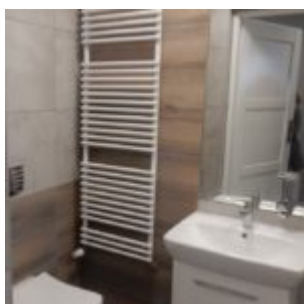
Wartość dofinansowania z UE: 3,5 mln zł

Lubin ma się czym pochwalić – to tutaj powstał niecodzienny budynek: nie dość, że w pełni energooszczędny, to jeszcze stał się modelową placówką opiekuńczo-wychowawczą.

Dom składa się z dziesięciu pokoi – jeden dla wychowawcy, pozostałe dla podopiecznych. Jest również przestronna kuchnia, pokój dzienny, świetlica, sale do ćwiczeń oraz do nauki, a także pomieszczenia gospodarcze, takie jak pralnia, suszarnia i magazyn ubrań. Na każdym piętrze znajdują się dwie łazienki, a między piętrami można poruszać się windą, która została zamontowana z myślą o dzieciach z niepełnosprawnościami. Maksymalnie znajdzie tu schronienie i bezpieczne miejsce do życia i nauki czternaścioro podopiecznych.

Budynek został zaprojektowany jako dom energooszczędny. Oznacza to, że zastosowane przy jego budowie rozwiązania i materiały oszczędzają energię elektryczną, potrzebną choćby do podgrzania wody oraz ogrzania pomieszczeń, a także umożliwiają ograniczenie do minimum strat energii. To z kolei powoduje niższe koszty eksploatacyjne. Jak udało się ten efekt osiągnąć? Już sama zwarta konstrukcja ogranicza utratę ciepła, podobnie „zielony dach” i „zielona ściana”, które dodatkowo

poprawiają estetykę. Do tego dochodzą: trzyszybowa stolarka okienna, odpowiednia elewacja, wentylacja i zintegrowana automatyka grzewcza. W praktyce dom energooszczędny zużywa o 30 procent mniej energii do ogrzewania niż typowy dom.

Audycja o budowie energooszczędnego budynku w Lubinie, w którym mieści się placówka opiekuńczo-wychowawcza

<http://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2020/01/FE-audycja-unijna-Lubin-em.-10.01.mp3>

Beneficiary: Lubin county

Project Title: The construction of a single-family residential building in Lubin serving as a model caretaking and educational institution and fulfilling the energy-saving standards

Project Value: nearly PLN 4,2 million

UE financing value: PLN 3,5 million

Lubin definitely has something to be proud of – this is where an unusual building was put up: not only is it fully energy-

saving but also it has also been acknowledged as a model caretaking and educational institution.

That family house comprises 10 bedrooms where one is occupied by a tutor teacher while all others by the disciples. There is also a spacious kitchen, a living room, a playroom, a gym, a study corner as well as some household rooms such as, laundry, drying room or clothes storage. There are two bathrooms on each floor, and there is a lift designed also for disabled children. The house can be a safe place to live and learn for as many as fourteen children.

The design of the house was energy-saving which means the solutions and materials used when building the house save the energy needed to boil water or heat the rooms and reduce energy waste to minimum. This, in turn, generates lower maintenance costs. And how was that achieved? First, the dense design generates lower maintenance costs, likewise “a green roof” and a “green wall” which also add up to the general aesthetic look. All that is supported by a triple-pane window, woodwork, the proper elevation, ventilation and an integrated automatic heating system. The energy-saving building practically uses 30% less energy for heating purposes than a standard house.

Współpraca drogą do sukcesu

Beneficjent: Gmina Świdnica

Tytuł projektu: Zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii celem wsparcia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych – projekt partnerski gmin pod przewodnictwem Gminy Świdnica

Wartość projektu: ponad 6,3 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 4 mln zł

W wyniku partnerskiego porozumienia kilkunastu dolnośląskich gmin aż jedenaście jednostek ochotniczych straży pożarnych

otrzymało wsparcie ze środków Unii Europejskiej. Celem projektu było podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców, skuteczne zapobieganie zagrożeniom oraz ograniczanie ich skutków. Kwota w wysokości ponad 6,3 mln zł została przeznaczona na zakup 10 nowoczesnych samochodów ratowniczo-gaśniczych (7 średnich i 3 lekkie) oraz dwóch zestawów hydraulicznych służących ratownictwu technicznemu. Warto wspomnieć, że w skład zestawu hydraulicznego wchodzi: pompy, nożyce, węże, rozpieracze (ramieniowe i teleskopowe) i sprzęt do obcinania pedałów w samochodach oraz do wyważania drzwi. Mieszkańcy gmin objętych wsparciem mogą być teraz pewni, że jednostka, która jako pierwsza pojawi się na miejscu zdarzenia jest sprawna i doskonale wyposażona.

Dotację otrzymało jedenaście jednostek OSP w: Burkatowie, Ostroszowicach, Jaworzynie Śląskiej, Męcince, Goczałkowie, Ujeździe Górnym, Pożarzysku, Leśnej, Tworzyjanowie, Siekierczynie, Brzegu Dolnym.

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Fot.: Łukasz Wojak

Beneficiary: Świdnica municipality

Project Title: Purchase of rescue and natural disturbances consequences or major accidents removal equipment in order to support Volunteer Firefighters units – the municipality' partnership project led by Swidnica

Project Value: over PLN 6,3 million

UE financing value: above PLN 4 million

As a result of a partnership of a dozen of municipalities, eleven volunteer fire brigades received EU financial support. The aim of the project was to increase the citizens' safety, effectively prevent from all hazards as well as mitigate their results. Over PLN 6,3 million was designated for the purchase of 10 state-of-the art rescue -fire vehicles (7 middle class, and 3 light) as well as two plumbing kits used by technical rescue units. Each hydraulic rescue kit contains: pumps, scissors, hose, shoulder and telescopic spreaders as well tools to cut off pedals in cars and force the door. The citizens being a part of the project can be sure now that in case of any event, each rescue unit is in a working order and fully equipped.

Eleven volunteer fire brigades from the following towns received subsidy: Burkatów, Ostroszowice, Jaworzyna Śląska, Męcinka, Goczałków, Ujazd Górny, Pożarzysko, Leśna, Tworzyjanów, Siekierczyn, Brzeg Dolny.

Wieża widokowa na Trójgarbie

Beneficjent: Gmina Czarny Bór

Tytuł projektu: Ekomuzeum wokół Trójgarbu – etap II – sposób na ochronę i udostępnianie zasobów przyrodniczych masywu Trójgarbu i Chełmca

Wartość projektu: 2,7 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: blisko 1,9 mln zł

Trójgarb to wzniesienie w kształcie rozciągniętego stożka o dość stromych zboczach, znajdujące się w Sudetach Środkowych, w paśmie Gór Wałbrzyskich. Wyróżnia się charakterystycznymi

trzema wierzchołkami (tuż po II wojnie światowej przez krótki czas był nawet nazywany Potrójną), o wysokości 778, 757 oraz 738 m n.p.m. By zachować zasoby przyrodnicze i udostępnić je zwiedzającym, gospodarze terenu, Gmina Czarny Bór wraz z partnerami, czyli Starymi Bogaczowicami oraz Szczawnem Zdrój, postarali się o unijną dotację i stworzyli Ekomuzeum wokół masywu Trójgarbu i sąsiedniego Chełmca.

Największą atrakcją jest licząca prawie 30 metrów wysokości wieża, składająca się z platform widokowych na pięciu kondygnacjach. Została wzniesiona na podstawie trójkąta, dodatkowo układ schodów oraz platform również zaprojektowany został jako sekwencje tej figury geometrycznej. Ma to symbolizować trzy gminy, które zainicjowały budowę. Otwarcie wieży poprzedzał pieszy rajd sylwestrowy w 2018 roku. Warto wspomnieć, że to nie pierwszy punkt widokowy na szczycie Trójgarbu. Pod koniec XIX w. na najwyższym wierzchołku stały drewniana wieża oraz bufet, które sfinansował Martin Engler, właściciel restauracji „Złota Kotwica” z pobliskich Starych Bogaczowic. Niestety, obie budowle nie dotrwały do naszych czasów, zostały rozebrane po II wojnie światowej.

Ponadto na szlakach turystycznych wokół Trójgarbu i Chełmca zamontowane zostały elementy ułatwiające i uprzyjemniające wycieczki. Należą do nich między innymi wiaty turystyczne, stoły z ławkami, tablice informacyjne, kierunkowskazy, kosze na śmieci oraz stojaki na rowery. Miłośnicy przyrody i ekologii mają możliwość spacerowania trasami liczącymi ponad 70 km i podziwiania tamtejszej fauny i flory. Można przyjrzeć się jadalnym i trującym grzybom, natknąć się na bursztynekę wysmukłą (ślimak) czy posłuchać ptaków. Natomiast miłośnikom kultury Ekomuzeum oferuje poznanie historii lokalnych obiektów sakralnych, uzdrowiskowych i przemysłowych. Informacje o nich znajdują się na specjalnych tablicach, a do samych obiektów można wejść podczas wycieczki, na przykład po to, by obejrzeć

osiemnastowieczne freski w kaplicy św. Anny w Starych Bogaczowicach lub podziwiać architekturę zdrojową w Szczawnie Zdroju.

Audycja o wieży widokowej na Trójgarbie

http://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2019/09/EKOMUZEUM-AudycjaSponsorowana-v2-online-audio-converter.com_.mp3

Beneficiary: Czarny Bór municipality

Project Title: Eco-museum near Trójgarb – phase 2 – as a way of protection and circulation of natural resources of Trójgarb and the Chełmiec massif

UE financing value: PLN 2,7 million

UE financing value: nearly PLN 1,9 million

Trójgarb is a hill in the shape of a stretched cone of quite steep slopes located in the central Sudetes in the Walbrzyskie Mountain range. Its characteristic feature are the three tops (shortly after the WW2 it was even called the “Triple”) of 778, 757 and 738 m height above the sea level. In order to keep the natural resources and make them available to the public, the authorities of Czarny Bór municipality together with Stare Bogaczowice, and Szczawno Zdrój applied for EU subsidy and created an eco-museum near the Trójgarb massif and the neighbouring Chełmiec.

The biggest attraction is a 300 m-high tower made up of viewing platforms on five levels. The tower was based on a triangle shape, whilst additionally, each pile of steps and each platform were designed so as to form a sequence of a

triangle. The whole design is meant to symbolise the three municipalities which initiated the project. Opening of the tower was preceded by a New Year's Eve raid in 2018. It is also worth mentioning that it is not the first viewing point that was built on the top of the Trójgarb hill. At the turn of the 19th century, Martin Engler, the owner of the "Gold Anchor" restaurant from the neighbouring Stare Bogaczowice, sponsored building a wooden tower and a buffet bar on the highest top of Trojgarb. Unfortunately, none of the buildings survived, both were put down after the second world war.

Furthermore, hiking trails around Trójgarb and Chełmiec were equipped with a few facilities making hiking more enjoyable. Those include, tourist sheds, tables and benches, information boards, signposts, rubbish bins, or bike stands. Nature and eco-lovers can enjoy walking on in total 70 kilometres of trails and admire the region's wildlife. One can find both edible and poisonous mushroom species, encounter an [Oxyloma elegans](#) (snail) or listen to birds songs. For those who prefer culture, eco-museum invites to learn a bit of history of the local sacral architecture, spa or industrial facilities. The information on the above can be found on special boards, while the very facilities can be visited during a guided tour, e.g. on 18th century frescos in St. Ann's Chapel in Stare Bogaczowice or on spa architecture in Szczawno Zdrój.

[Piękne centrum Nowogrodźca](#)

Beneficjent: Gmina Nowogródzciec

Tytuł projektu: Rewitalizacja płyty ul. Rynek i ul. Kościuszki w Nowogródzcu

Wartość projektu: ponad 5,2 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 3,3 mln zł

Rewitalizacja ścisłego centrum Nowogródzcu objęła między innymi wymianę nawierzchni drogowej, chodników i zagospodarowanie zapleczy budynków mieszkalnych znajdujących się w Rynku oraz przy ul. Kościuszki w obrębie murów obronnych. Powstały miejsca postojowe i parkingi, teren

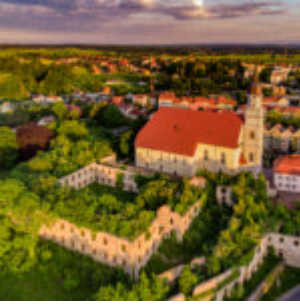
zazielenił się dzięki nowym nasadzeniom, a zainstalowany monitoring miejski przyczynia się do poprawy bezpieczeństwa. Cała przestrzeń jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W miastach takich jak Nowogrodzic rynek to nie tylko atrakcja turystyczna, ale również miejsce spotkań.

W tym roku miasto obchodzi 786. rocznicę nadania praw miejskich z rąk księcia Henryka Brodatego, choć historia jego powstania sięga kilkudziesięciu lat przed nadaniem praw. Wówczas to książę przy starej osadzie na szlaku handlowym wiodącym z Wrocławia do Lipska założył zamek myśliwski, by potem podarować go żonie, Jadwidze Śląskiej. Pod koniec XV w. miasto zaczęło się intensywnie rozwijać – uzyskało przywilej warzenia i sprzedaży piwa oraz zorganizowania targu solnego, wtedy też powstał pierwszy wodociąg.

Ważnym wydarzeniem w dziejach Nowogrodźca było przybycie w połowie XVI w. garncarza Jonasza Andersa, który uruchomił pierwszą garncarnię i zapoczątkował intensywny rozwój rzemiosła ceramicznego. Od tej pory Nowogrodzic rywalizował z Bolesławcem w produkcji wyrobów garncarskich. Przejawem tej rywalizacji była między innymi ambicja posiadania największego garnca na świecie. W 1753 roku palmę pierwszeństwa objął Bolesławiec, gdzie powstało naczynie o pojemności 1900 litrów, ale sto lat później w Nowogrodźcu mistrz garncarski, August Franke, wykonał garniec prawie dwukrotnie większy.

W 1900 roku miasto otrzymało prąd elektryczny, rok później centralę telefoniczną, za kolejne trzy lata – dworzec kolejowy.

Fot.: Grzegorz Matoryn

Beneficiary: Nowogrodzic municipality

Project Title: Revitalisation of paving in the market square (Rynek) and in Kościuszki street in Nowogrodzic

Project Value: over PLN 5,2 million

UE financing value: over PLN 3,3 million

Revitalisation of the strict centre of Nowogrodzic encompassed i.e. replacement of road surfaces, pavements, development of the back offices of residential buildings located in the market square (Rynek) and in Kosciuszki street within the fortifications. There are new car parks and stop over areas, and thanks to new planting the whole area became greener while newly-installed monitoring system enhances citizens' safety. The city space is also adjusted to the disabled' needs. In towns such as Nowogrodzic, the city centre is not only an attraction but also a meeting place.

Although the historical background of the town dates back as far as several dozen years before receiving civic rights, this year Nowogrodzic celebrates the 786th anniversary of being granted civic rights by the Duke Henry the Bearded. The Duke established a hunters' castle near an old settlement, on a trading route leading from Wroclaw to Leipzig, which he later gifted to his wife, queen Jadwiga of Silesia. At the turn of the 19th century, the town was in it its full bloom – as the first town it obtained a privilege of brewing and trading beer and organising a salt market. It was then, when the first water mains were created.

An event which played a significant role in the history of Nowogrodzic, was the arrival in the town of Jonas Anders, a potter, who opened pottery and initiated an intensive development of ceramics craft. From that moment on Nowogrodzic and Boleslawiec became the main competitors in the pottery production. An expression of that rivalry was a strive to own the biggest pot in the world. In 1753 Boleslawiec became the leader, having produced a 1900-liter-pot, whereas a hundred years later, a master of pottery from Nowogrodzic, August Franke, made a pot twice as big as that of 1753.

In 1900 the town welcomed electrification, a year later, a landline was set up while three years afterwards, a railway station was built.

**Sanktuarium na górze
Iglicznej „Maria Śnieżna”**

Beneficjent: Rzymskokatolicki Kościół Rektoralny Sanktuarium Matki Bożej Przyczyny Naszej Radości „Maria Śnieżna”

Tytuł projektu: Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku użyteczności publicznej Rektoratu Sanktuarium Matki Bożej Przyczyny Naszej Radości „Maria Śnieżna” w Górze Iglicznej

Wartość projektu: prawie 1,7 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: blisko 1,4 mln zł

Góra Igliczna od dawna stanowi cel wycieczek i pielgrzymek. W połowie XVIII wieku mieszkaniec wioski Wilkanów, Krzysztof Veit, wracając z pielgrzymki do Mariaszell (Austria), przywiózł

wykonaną z drewna lipowego, ludową kopię figury Matki Bożej z tamtejszego sanktuarium. Umieszczono ją na buku, blisko szczytu. Podczas gwałtownej burzy drzewo złamało się, ale figurka ocalała nienaruszona. Widząc w tym działanie Opatrzności Bożej przeniesiono ją w inne miejsce, gdzie początkowo zbudowano małą drewnianą kapliczkę, a później, tj. w 1781 roku, rozpoczęto budowę sanktuarium maryjnego. Sława figurki rozprzestrzeniała się szybko dzięki licznym cudownym uzdrowieniom i łaskom, które były jej przypisywane. Kościół kilkakrotnie doczekał się remontu i rozbudowy, w wyniku których zyskał wieże, plebanię, krużganki i tarasy.

W latach 2008-2011 przy pomocy funduszy unijnych przeprowadzono prace remontowo-konserwatorskie wraz infrastrukturą towarzyszącą oraz zabezpieczeniem przeciwpożarowym i instalacją systemu monitoringu. Natomiast w ubiegłym roku zakończyła się kompleksowa modernizacja energetyczna, która zmniejszyła zużycie energii. Budynek został ocieplony, zyskał nowe drzwi i okna, system wentylacji, a także nowy system centralnego ogrzewania przy zastosowaniu odnawialnych źródeł energii.

Sanktuarium każdego roku odwiedza wielu turystów i pielgrzymów, a ze względu na jego szczególny charakter i malownicze położenie odbywają się tam często uroczystości ślubne oraz chrzty. Szczyt Iglicznej jest doskonałym punktem widokowym na Ziemię Kłodzką i otaczające ją pasma górskie.

Fot.: Natalia Górecka

Beneficiary: Roman-Catholic Rectoral Sanctuary of the Holy Mother, the cause of Our Joy “Snowy Mary”

Project title: A complex energetic modernization of the Rectorate Sanctuary of the Holy Mother, the cause of Our Joy “Snowy Mary” service building in Góra Igliczna

Project Value: nearly PLN 1,7 million

UE financing value: nearly PLN 1,4 million

Góra Igliczna has been the destination of numerous trips and pilgrimages for a long time. In mid 17th century a dweller of

the Wilkanów village, Krzysztof Veit, was on a pilgrimage to the Sanctuary in Mariazell (Austria), from where he brought a basswood made, folk copy of a Holy Mother figure.

The figure was placed on an oak tree, close to the mountain summit. Once, during a storm the oak tree broke but the figure survived untouched. It was perceived as an act of Divine Providence; the figure was relocated to another place and a small chapel was built there. Afterwards, i.e. in 1781, the construction of the Mary Sanctuary began. The figure quickly became famous and its fame was spreading quickly thanks to numerous cures and graces assigned to the figure. The church itself was rebuilt and extended several times, and as a result it gained a tower, rectory, cloister and terraces.

In 2008-2011, thanks to EU financing the sanctuary underwent renovation – maintenance works which also included the adjacent infrastructure and fire protection as well as installing a monitoring system. Last year, in turn, a complex energetic modernisation works were completed which reduced the amount of used energy. The building was insulated, new windows and a ventilation system were installed plus a new central heating system based on renewable sources of energy.

Every year the Sanctuary is visited by many tourists and pilgrims while its exceptional character as well as picturesque location make it a perfect choice for a wedding or christening ceremony. The summit of Igliczna is an ideal viewpoint on the Klodzko Land and the surrounding mountain ranges.

Gmina Trzebnica inwestuje w bezpieczeństwo

Beneficjent: Gmina Trzebnica

Tytuł projektu: Zakup średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego wraz z wyposażeniem dla OSP w Skoroszowie

Wartość projektu: prawie 900 tys. zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 650 tys. zł

Na terenie Gminy Trzebnica działa osiem jednostek ochotniczej straży pożarnej. Włodarze gminy bardzo dobrze zdają sobie sprawę z tego, jak ważne jest bezpieczeństwo mieszkańców i że poza ofiarnością strażaków niezwykle ważny jest również sprzęt jakim dysponują podczas akcji gaśniczych. Jedną z potrzebnych inicjatyw wspierających OSP był zakup nowego wozu strażackiego wraz z wyposażeniem, który na swoje 70-lecie otrzymała Ochotnicza Straż Pożarna w Skoroszowie. Nowoczesny samochód „MAN”, który może pomieścić sześciu strażaków jest wyposażony w zbiornik wodny o pojemności 4000 dm³ oraz działko wodne. Nowy pojazd gmina zakupiła z pomocą środków unijnych, dzięki czemu znacznie poprawiła się sprawność jednostki, a co za tym idzie również bezpieczeństwo mieszkańców.

Audycja o zakupie nowego sprzętu do akcji gaśniczych dla strażaków ze Skoroszowa

http://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2020/01/25.10-unijne-strazacy-Skoroszow_3f.mp3

Beneficiary: Trzebnica municipality

Project title: Purchase of medium-class, fully equipped fire and rescue vehicle for Volunteer Fire Fighters in Skoroszów

Project Value: nearly PLN 900 000

UE financing value: above PLN 650 000

There are nine active units of Volunteer Firefighters in the Trzebnica municipality. The town authorities are very well aware of how important the citizens' safety is, as well as of the fact that besides the firefighters' engagement, it is also all about the equipment they use when in rescue action. One of supporting initiatives needed there was the purchase of a new medium-class fire and rescue vehicle, fully equipped, which was received by Volunteer Firefighters' units in Skoroszów on their 70th anniversary. A modern 'MAN' model of a vehicle can seat 6 crew members, is equipped with a 4000 dm³ water tank and a water canon. The new vehicle was financed with EU funds and it contributed to the improvement of fire brigade's efficiency as well as citizens' safety.

Kościół Pokoju w Świdnicy - największa drewniana barokowa świątynia w Europie

Beneficjent: Parafia Ewangelicko-Augsburska p.w. św. Trójcy w Świdnicy

Tytuł projektu: Zachowanie unikatowego dziedzictwa kulturowego UNESCO poprzez utworzenie szlaku epitafiów w Kościele Pokoju w Świdnicy i rewitalizację przykościelnego cmentarza

Wartość projektu: prawie 2,7 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 2 mln zł

Historia powstania Kościoła Pokoju w Świdnicy jest szczególna i niezwykle ciekawa. Został on zbudowany w 1657 roku za zgodą cesarza Ferdynanda III Habsburga, który w geście tolerancji pozwolił ewangelikom na zbudowanie po jednym kościele pokoju w Świdnicy, Głogowie i Jaworze. Z powodu warunków jakie postawił cesarz względem jego budowy, powstanie świątyni wydawało się praktycznie niemożliwe. Mówiły one o tym, że budowla ma powstać poza granicami miasta, nie może posiadać wież i dzwonnicy oraz ma być zbudowana wyłącznie z nietrwałych materiałów (np. gliny, drewna, piasku). Sama budowa nie mogła natomiast trwać dłużej niż rok. Ukrytym celem cesarza było to, aby świątynia nie przetrwała próby czasu. Cel ten nie został jednak osiągnięty. Zaledwie 10 miesięcy po rozpoczęciu prac w świątyni, została tam odprawiona pierwsza msza święta.

Warto podkreślić, że dużą rolę przy powstawaniu kościoła pełniła miejscowa ludność, która dostarczała drewno oraz zdobywała pieniądze na dokończenie budowy. Ostatecznie w 2001 roku Kościół trafił na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO i jest największą drewnianą barokową świątynią w Europie (może pomieścić aż 7,5 tysiąca osób).

Aby przyciągać kolejne rzesze turystów i podkreślać walory tego miejsca, parafia do której należy kościół postarała się o środki unijne na zagospodarowanie pięknego terenu wokół świątyni. Wytyczono nowe alejki, zamontowano oświetlenie i monitoring oraz odnowiono zabytkowe nagrobki na przykościelnym cmentarzu. Powstał tam również szlak epitafiów, które obrazują historię z okresu od XVII do XX w. Znajdą się na nim m.in. dewiza heraldyczna pastora Sigismunda Ebersbacha z XVII w., epitafium Marii Elisabeth Raupbach (1686-1705), godło cechu szewców z 1697 r., czy tablica jubileuszowa z okazji 400-lecia

urodzin M. Lutra z 1883 r.

Za środki unijne parafia zakupiła również sprzęt multimedialny oraz odrestaurowała drewnianą altanę znajdującą się na cmentarzu, która jest teraz również przestrzenią wystawienniczą.

Wszystkie wykonane prace z pewnością wpłyną na wzbogacenie oferty kulturalnej tego zabytkowego kościoła. Do najważniejszych odbywających się tu wydarzeń, ze względu na bardzo dobrą akustykę oraz piękne wnętrza, należą m.in. festiwal Wratislavia Cantans oraz Międzynarodowy Festiwal Bachowski.

Beneficiary: The Evangelical-Augsburg Parish under the invocation of the Holy Trinity in Świdnica

Project title: Maintaining unique UNESCO cultural heritage by means of creating a trail of epitaphs in the Church of Peace in Świdnica and revitalization of the churchyard

Project value: almost PLN 2.7 million

UE financing value: over PLN 2 million

The history behind the Church of Peace in Świdnica is unique and exceptionally interesting. The church was built in 1657 by

consent of the emperor Ferdinand the Third of Habsburg who, in a gesture of tolerance, allowed the Evangelists to build one church per town, respectively in Świdnica, Jawor and Głogów. The conditions the emperor set for the church construction made it practically impossible to build the church. Some of the requirements set out for building the church stated that it should stand outside of the town, that there may not be any towers or bell towers, and that only non-durable materials could be used (e.g. clay, wood or sand). The timeframe set for the very construction of the church restricted the duration of the project into no longer than one year. The hidden goal the emperor had in mind was for the construction not to survive the time. Yet, his goal was not achieved. Within only 10 months from the construction set off, the first holy mass was held in the church.

What is worth mentioning is a huge role and contribution of local people who supplied both wood and finance to finish the construction of the church. Eventually, in 2001, the church was inscribed on the World Heritage List of UNESCO and has ever since then been the biggest wooden baroque religious building in Europe (it can room over 7.5 thousand people).

To attract more tourists and emphasize the uniqueness of the place, the church parish applied for the EU financing to enhance the beauty of the churchyard. Thus, new alleys were laid down, new lighting and monitoring were installed, and the churchyard's historic tombstones were renovated. It was also possible to create an epitaphs' trail picturing the history of the period from the 17th to 20th century. Apart from that one can also find now a national motto of the reverend Sigismund Ebersbach of the 17th century, an epitaph of Mary Elisabeth Raupbach (1686-1705), the emblem of the shoemakers' guild of 1697, or an anniversary board from 1883 commemorating the 400th

birthday of Martin Luther.

Thanks to the EU donation the parish also purchased multimedia equipment and renovated a wooden summerhouse in the churchyard which is used for exhibition purposes nowadays.

All works that have been done will surely enrich a cultural offer of this historic church. Owing to the church particularly good acoustics as well as its beautiful interiors, a number of popular events take place there, some of which include Wratislavia Cantans or the International Johan Sebastian Bach's Music Festival.

**Nowe domy pomocy społecznej
we Wrocławiu**

Beneficjent: Gmina Wrocław

Tytuł projektu: Utworzenie dziennych domów pomocy przy ulicach Semaforowej 5 oraz Karmelkowej 25 we Wrocławiu

Wartość projektu: ponad 6 mln zł

Wartość dofinansowania z UE: ponad 3,5 mln zł

Dzienne domy pomocy społecznej to miejsca, w których osoby wymagające opieki, np. niesamodzielne, seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami, mogą liczyć na pomoc opiekunów w codziennym życiu. Chcąc wyjść naprzeciw dużemu zapotrzebowaniu, Gmina Wrocław postarała się o środki unijne i w 2019 roku otworzyła trzy nowe placówki przy ul. Karmelkowej i Semaforowej. W nowopowstałych obiektach utworzono m.in.

świetlice, sale wypoczynkowe, jadalnie oraz gabinety specjalistyczne. Zakupiony został również sprzęt służący do rehabilitacji osób z zaburzeniami funkcji poznawczych. Seniorzy mogą brać udział w imprezach kulturalnych, zajęciach terapeutycznych, warsztatach plastycznych. Wsparcie osób starszych w codziennych sprawach oraz stworzenie dla nich bezpiecznego miejsca do spędzania czasu było główną ideą inwestycji. Otwarte obiekty są również dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami.

Gmina Wrocław kompleksowo wspiera seniorów – postarała się również o środki unijne na utworzenie miejsc dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym właśnie we wspomnianych domach pomocy.

Audycja o rozbudowie domów pomocy społecznych przy ul. Karmelkowej i Semaforowej we Wrocławiu

<http://rpo.dolnyslask.pl/wp-content/uploads/2020/01/26.08-unijna-audycja-Karmelkowa.mp3>

Beneficiary: The Wrocław Municipality

Title of the project: Creation of a day care centre at ul.

Semaforowa 5 and ul. Karmelkowa 25 in Wrocław

Value of the project: over PLN 6 million

Value of co-financing from the EU: over PLN 3.5 million

Day care centres are places where people who have care needs, e.g. dependent people, seniors, people with disabilities, can count on the assistance of caregivers in everyday life. In order to meet the high demand, the Wrocław municipality managed to obtain EU funds and in 2019 opened three new centres at ul. Karmelkowa and ul. Semaforowa. The newly created facilities include common rooms, recreation rooms, dining rooms and specialist treatment rooms. Equipment for the rehabilitation of people with cognitive impairment was also purchased. Seniors can take part in cultural events, therapeutic activities and art workshops. Support for the elderly in everyday matters and creating a safe place for them to spend time was the main idea of the investment. Open facilities are also adapted for people with disabilities.

The Wrocław municipality provides comprehensive support for seniors – it also managed to obtain EU funds for the creation of places for people at risk of social exclusion in the aforementioned care centres.

Recykling katalizatorów – tak odzyskujemy metale szlachetne

Beneficjent: KAT-RECYKLING Sp. z o.o.

Tytuł projektu: Wdrożenie innowacyjnej technologii przerobu katalizatorów samochodowych w celu wytwarzania metali szlachetnych

Wartość projektu: ponad 300 tys. zł

Wartość dofinansowania z UE: prawie 142 tys. zł

Nowy katalizator samochodowy to spory wydatek – jego koszt można liczyć nawet powyżej tysiąca złotych. Średnio co cztery lata należy go wymienić, jednak gdy się zużyje, nie wyrzucaj go. Oddając do recyklingu specjalistycznej firmie możesz odzyskać część pieniędzy, a dodatkowo zrobić coś dobrego dla środowiska.

Zużyte katalizatory, w których znajdują się metale szlachetne takie jak platyna, pallad czy rod, są niezwykle atrakcyjnym przedmiotem do recyklingu. Przerobienie 2 ton starych katalizatorów pozwala uniknąć wydobycia 150 ton rudy i całego szeregu etapów następczych, prowadzących do otrzymania czystego metalu. Pozwala też uzyskać 1-3 kg platyny!

Obecne trendy rynkowe wskazują, że w najbliższych latach zapotrzebowanie na metale szlachetne w przemyśle będzie wzrastać. Przyczyną jest choćby sukcesywny rozwój przemysłu motoryzacyjnego, który w ogromnym stopniu bazuje na wykorzystaniu metali. Recykling metali szlachetnych przynosi wiele wymiernych korzyści, zarówno ekologicznych (zmniejszenie nakładów energii, redukcja zanieczyszczeń, ochrona zasobów naturalnych, odciążenie składowisk odpadów), jak i ekonomicznych (stabilizacja cen metali na rynku). Największym jednak problemem w branży jest w chwili obecnej brak

odpowiednio opracowanych technologii, które umożliwiłyby przerób katalizatorów i odzysk metali szlachetnych w sposób efektywny ekonomicznie i precyzyjny pod względem jakości końcowego produktu. Technologie wykorzystywane obecnie w Polsce mają istotne wady, przede wszystkim obejmujące bardzo duże straty materiałów, które wpływają z jednej strony na niską opłacalność, a z drugiej na niewystarczające parametry techniczne i funkcjonalne końcowego produktu.

Inwestycja firmy KAT-RECYKLING ze Świdnicy polega właśnie na opracowaniu i wdrożeniu innowacyjnej technologii recyklingu katalizatorów samochodowych, która umożliwia wytwarzanie wysokiej jakości metali szlachetnych, bardzo pożądanym we współczesnym przemyśle.

Beneficiary: KAT-RECYKLING Limited Liability Company

Title of the project: The implementation of an innovative technology for the processing of car catalysts for the production of precious metals

Value of the project: over PLN 300,000

Value of co-financing from the EU: almost PLN 142,000

A new car catalyst is a considerable expense – it can cost even over a thousand PLN. On average, every four years it should be replaced, but when it is worn out, do not throw it away. By recycling to in specialized company, you can recover some money and additionally do something good for the environment.

Worn catalysts containing precious metals such as platinum, palladium or rhodium are extremely attractive recyclable items. Recycling of 2 tons of old catalysts makes it possible to avoid the extraction of 150 tons of ore and a whole series of follow-up steps, resulting in obtaining pure metal. It also makes it possible to obtain 1-3 kg of platinum!

Current market trends show that the demand for precious metals in industry will increase in the coming years. The reason for that is, for instance, the successive development of the automotive industry, which is largely based on the use of metals. Recycling of precious metals brings many tangible benefits, both ecological (reduction of energy expenditure, reduction of pollution, protection of natural resources,

lesser burden of landfills) and economic (stabilization of metal prices on the market). However, the biggest problem in the industry at the moment is the lack of properly developed technologies that would allow the processing of catalysts and recovery of precious metals in an economically effective and precise manner in terms of the quality of the final product. Technologies currently used in Poland have significant disadvantages: first of all, they involve very high waste of materials, which on the one hand affects low profitability, and on the other hand the insufficient technical and functional parameters of the final product.

The investment of the KAT-RECYKLING company from Świdnica consists precisely in the development and implementation of an innovative technology for recycling of car catalysts, which allows the production of high-quality precious metals, very desirable in modern industry.
